

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/71/2020
Identifikačné číslo spisu: 6105208575
Dátum vydania rozhodnutia: 26.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6105208575.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu 1/ H. B. Z., bytom G. V. 4, XXX XX O. O. a žalobcu 2/ ALIANCIA, s.r.o., Žltý piesok 4, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 31 619 355, proti žalovanému AGROSTAV a.s., Sládkovičova 92, 974 05 Banská Bystrica, IČO: 31 573 584, o neplatnosť právneho úkonu, o dovolaní žalobcu 1/ a žalobcu 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Cob/63/2016-486 zo dňa 21. apríla 2016, takto

rozhodol:

- I. Dovolacie konanie vo veci žalobcu 2/ z a s t a v u j e .
- II. Dovolanie o d m i e t a .
- III. Žalovanému n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 43Cob/63/2016-486 zo dňa 21. apríla 2016 odmietol odvolania žalobcu 1/ a 2/proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 64Cb/95/2005-89 zo dňa 01. decembra 2006 a proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 64Cb/95/2005-231 zo dňa 02. júla 2008 a žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd dospel k záveru, že na prejednanie týchto podaní, ktoré podľa obsahu posúdil ako odvolania, neboli splnené zákonom stanovené podmienky, na základe čoho ich odmietol ako neprípustné. Uviedol, že žalobcovia v prejednávanej veci už raz podali odvolania, o ktorých odvolací súd právoplatne rozhodol (o odvolaní proti rozsudku č. k. 64Cb/65/2005-89 zo dňa 01.12.2006 rozhodol odvolací súd rozsudkom č. k. 41Cob/178/09-348 zo dňa 30.09.2009 právoplatným 11.11.2009 a odvolaní proti uzneseniu č. k. 64Cb/95/2005-231 zo dňa 02.07.2008 rozhodol odvolací súd uznesením č. k. 43Cob/185/2008-246 zo dňa 21.08.2008, právoplatným dňa 19.09.2008). Zdôraznil, že podľa vtedy platného a účinného § 201 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) bolo možné odvolaním napadnúť len rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie však rozhodnutie odvolacieho súdu, proti ktorému je možné (ak to zákon pripúšťa) podať už len mimoriadny opravný prostriedok. Odvolací súd dodal, že

okresný ani odvolací súd nemôže vydať opakovane rozhodnutie vo veci samej potom, ako bolo konanie právoplatne skončené a nemôže ani opakovane rozhodovať o odvolaní proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, keď takýto opravný prostriedok nie je proti jeho rozhodnutiu prípustný.

2. V dovolaní, ktoré žalobcovia podali proti uzneseniu odvolacieho súdu uviedli, že ide o neprípustné porušenie O. s. p. a konanie odvolacieho súdu označili za nelegitímne marenie spravodlivosti nasvedčujúce súdny podvod. Navrhli, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vyhlásil notársku zápisnicu N 262/99, NZ 250/99 z 28.05.1999 za neplatnú.

3. Listom zo dňa 19. júna 2019 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) vrátil vec súdu prvej inštancie ako predčasne predloženú z dôvodu, že zo strany dovolateľa nebola splnená poplatková povinnosť, ktorá mu podaním dovolania vznikla, pričom súd prvej inštancie ho na jeho zaplatenie ani nevyzval. Ďalším dôvodom vrátenia veci bolo, že na strane dovolateľa nebola splnená podmienka povinného právneho zastúpenia v dovolacom konaní podľa § 241 ods. 1 O. s. p., ktorá povinnosť platí aj podľa v súčasnosti platného a účinného § 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“). S poukazom na uvedené uložil dovolací súd súdu prvej inštancie, aby dovolateľa vyzval na odstránenie uvedených nedostatkov, ako aj na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie.

4. Uznesením č. k. 64Cb/95/2005-557 zo dňa 27.08.2019 súd prvej inštancie vyzval žalobcu 1/ (pretože z výpisu z obchodného registra zistil, že žalobca 2/ bol od 18.04.2019 zrušený a následne 11.07.2019 ex offo vymazaný z obchodného registra), aby v lehote 10 dní podľa § 127 ods. 1 a ods. 2 C. s. p. a § 436 ods. 1 C. s. p. svoje podanie doručené súdu 13.06.2016 doplnil o náležitosti dovolania, pričom žalobcu 1/ aj s poukazom na príslušné ustanovenia C. s. p. poučil o tom, ako treba podanie doplniť a zároveň ho poučil aj o možných následkoch neodstránenia väd dovolania, ktorým je odmietnutie dovolania v zmysle § 447 C. s. p.. Predmetné uznesenie súdu prvej inštancie bolo žalobcovi 1/ doručené dňa 04.09.2019. Ako vyplýva aj z predkladacej správy, žalobca doručil súdu prvej inštancie dňa 16.09.2019 (podané na pošte 13.09.2019) podanie, ktorým však vytýkané vady dovolania neodstránil.

5. Dovolací súd pred samotným posúdením podaného dovolania považoval za potrebné (aj s poukazom na zistenia súdu prvej inštancie) najskôr preskúmať, či sú dané podmienky konania na strane oboch dovolateľov. Z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Banská Bystrica, ako aj zo záznamu v Obchodnom vestníku a následným dopytom na príslušnom registrovom súde dovolací súd zistil, že žalobca 2/ - spoločnosť ALIANCIA, s.r.o. - bol zrušený od 18.04.2019, pričom právnym dôvodom zrušenia spoločnosti bolo uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 5K/6/2018-178 zo dňa 26.03.2019, právoplatné dňa 18.04.2019, ktorým bolo zastavené konkurzné konanie pre nedostatok majetku dlžníka - ALIANCIA, s.r.o.. Následne došlo k ex offo výmazu žalobcu 2/ z obchodného registra, a to ku dňu 11.07.2019. V súvislosti so zánikom právnickej osoby ako strany sporu v priebehu konania musí súd postupovať podľa § 64 C. s. p., podľa ktorého, ak strana zanikne počas konania skôr ako sa konanie právoplatne končilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví. Podľa § 438 ods. 1 C. s. p., na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak. Nakoľko žalobca 2/ zanikol bez právneho nástupcu, a teda niet subjektu, s ktorým by bolo možné pokračovať v konaní, dovolací súd dovolacie konanie vo vzťahu k žalobcovi 2/, ktorý bol zároveň dovolateľom, zastavil a v konaní ďalej pokračoval už len so žalobcom 1/.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania dospel k záveru, že dovolanie žalobcu 1/ je potrebné odmietnuť (ust. § 447 písm. d/, písm. e/ C. s. p.). Na stručné odôvodnenie (ust. § 451 ods. 3, veta prvá C. s. p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané ešte za účinnosti O. s. p., dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p. (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v

konaní predtým nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované) a uvádza, že v dovolaní bolo potrebné popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu a z akých dôvodov sa toto rozhodnutie napáda, prípadne ktoré dôkazy by sa mali vykonať na preukázanie dôvodov dovolania a čoho sa dovolateľ domáha. Podľa § 241 ods. 4 O. s. p. súd prvej inštancie vyzve toho, kto podal dovolanie, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné dovolanie alebo dovolanie, ktoré neobsahuje náležitosti podľa odseku 1, v určenej lehote doplnil alebo opravil. Ak sa aj napriek výzve súdu v lehote 10 dní dovolanie neopraví alebo nedoplní, predloží súd prvej inštancie dovolanie na rozhodnutie dovolaciemu súdu. Uvedené ustanovenia O. s. p. ohľadom náležitostí dovolania bolo s účinnosťou od 01.07.2016 nahradené § 428 C. s. p.. Na rozdiel od právnej úpravy O. s. p. však súd prvej inštancie už nevyzýva na odstránenie väd dovolania s výnimkou vady nedostatku právneho zastúpenia v prípade, ak dovolateľ nebol o tejto povinnosti riadne poučený. Súd prvej inštancie po vrátení veci dovolacím súdom vyzval dovolateľa na doplnenie náležitostí dovolania, a to v rozsahu označenia, proti akému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu a z akých dôvodov sa napáda a dovolacieho návrhu.

8. Vzhľadom na to, že žalobca 1/ ani napriek uzneseniu súdu prvej inštancie na odstránenie väd podania z 27. augusta 2019 v ňom vytknuté vady týkajúce sa náležitostí dovolania neodstránil a svoje podanie v požadovanom smere nedoplnil, pričom dovolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že dovolanie neobsahuje náležitosti požadované zákonom pre dovolanie (v akom rozsahu a z akých dôvodov dovolateľ napáda rozhodnutie odvolacieho súdu), v dôsledku čoho v dovolacom konaní nie je možné pokračovať, dovolací súd rozhodol podľa ust. § 447 písm. d/ C. s. p. tak, že dovolanie žalobcu 1/ odmietol.

9. Podľa § 241 ods. 1 O. s. p. platného a účinného v čase podania dovolania, dovolateľ musel byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemal právnické vzdelanie buď sám alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná. Táto povinnosť platí aj po 01.07.2016 za účinnosti C. s. p., kedy § 241 ods. 1 O. s. p. nahradil § 429 ods. 1 C. s. p.

10. Podľa ustanovenia § 429 ods. 1 C. s. p., dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Uvedená povinnosť neplatí, ak a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.). Podľa § 447 písm. e/ C. s. p., dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p..

11. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že nevyhnutnou procesnou podmienkou dovolacieho konania je povinné právne zastúpenie dovolateľa. Dovolateľ musí byť (s výnimkou prípadov, na ktoré sa vzťahuje ust. § 429 ods. 2 C. s. p.) zastúpený advokátom počas celého dovolacieho konania, nielen pri podaní dovolania. Súčasne sa vyžaduje, aby dovolanie a iné podania dovolateľa boli spísané advokátom, teda osobou zapísanou v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou. Právna úprava obsiahnutá v § 429 ods. 1 C. s. p. stanovuje osobitnú podmienku dovolacieho konania, bez splnenia ktorej dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum (s výnimkou prípadov podľa ust. § 429 ods. 2 C. s. p., ako bolo vyššie uvedené).

12. Vzhľadom k tomu, že žalobca 1/, ani na základe uznesenia súdu prvej inštancie č. k. 64Cb/95/2005-557 zo dňa 27.08.2019 neodstránil (okrem vyššie uvedeného) ani vadu spočívajúcu v nedostatku právneho zastúpenia v dovolacom konaní, Najvyšší súd SR dovolanie žalobcu 1/ smerujúce proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odmietol aj podľa § 447 písm. e/ C. s. p..

13. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa dovolací súd nezaoberal prípustnosťou podaného dovolania.

14. Nárok na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto dovolacom konaní úspešnému žalovanému nepriznal, pretože mu v tomto konaní žiadne trovy nevznikli (ust. § 453 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 C. s. p.).

15. Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0. (ustanovenie § 451 ods. 2 v spojení s ustanovením § 393 ods. 2, druhá veta C. s. p. a ustanovením § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.